

Aðgerðaráætlun fyrir eldra fólk á Akureyri 2021 – 2022

Formáli

Fyrsti hluti aðgerðaáætlunar í málefnum eldri borgara á Akureyri er sett fram til eins árs eða út árið 2022. Fyrsti hluti er fyrst og fremst með áherslu á *heilsueflingu, félagsstarf og upplýsingagjöf*.

Þar eru sett fram 13 mælanleg markmið. Undir hverju markmiði eru skilgreindar aðgerðir sem eiga að stuðla að því að ná markmiðunum. Við hverja aðgerð er tilgreindur ábyrgðaraðili, kostnaður og á hvaða tímabili aðgerðin á að koma til framkvæmda. Bæjarstjórn Akureyrar ber yfirábyrgð á innleiðingu stefnunnar, árangursmati samkvæmt mælikvörðum og endurskoðun hennar.

8. júní 2020 samþykkti öldungaráð Akureyrarbæjar eftirfarandi bókun:

„Aðgerðaáætlun í málefnum eldri borgara - Málsnúmer 2020010595

Lögð fram til kynningar ályktun ásamt greinargerð frá aðalfundi félags eldri borgara sem haldinn var þriðjudaginn 2. júní sl.

Óskað er eftir því að vinna við gerð heildstæðrar aðgerðaáætlunar um málefni eldri borgara hefjist sem fyrst.“

Á fundi bæjarráðs Akureyrar þann 4. febrúar 2021 var eftirfarandi bókun samþykkt:

“Meirihluti bæjarráðs óskar eftir því við frístunda- og velferðarráð að mynda samráðshóp um aðgerðaáætlun í málefnum eldri borgara í samræmi við velferðar- og íþróttastefnu Akureyrarbæjar. Meirihluti bæjarráðs leggur til að horft verði sérstaklega til nýúkominnar skýrslu um heilsueflingu aldraðra. Meirihluti bæjarráðs leggur áherslu á að málið verði unnið eins hratt og auðið er.”

Skipan hópsins:

- Fulltrúi velferðarráðs: Heimir Haraldsson
- Fulltrúi velferðarsviðs: Bergdís Ösp Bjarkadóttir
- Fulltrúi frístundaráðs: Eva Hrund Einarsdóttir
- Fulltrúi samfélagssviðs: Bjarki Ármann Oddsson
- Fulltrúi öldungaráðs: Sigríður Stefánsdóttir

Samráðshópurinn skal huga vel að því að eiga gott samráð fyrir öldungaráð og félag eldri borgara á Akureyri (EBAK). Einnig við þá starfsmenn Akureyrarbæjar sem vinna að málefnum eldri borgara. Markmið: Að útbúa aðgerðaáætlun í málefnum eldri borgara sem tekur á heildstæðri þjónustu Akureyrarbæjar við hópinn.

Aðgerðir skulu settar upp með sambærilegu sniði og aðgerðaáætlun velferðarstefnu;

- Hvernig:
- Hvenær:
- Mælikvarði:
- Ábyrgðaraðilar:
- Kostnaðarmat:

Aðgerðir skulu taka til eftirfarandi þátta:

- Framboð af tómstundum / félagsstarf
- Framboð af heilsueflandi þáttum

- Framboð af fræðslutengdu efni er snýr að forvarnartengdum atriðum (fyrirbyggjandi aðgerðir)
- Með hvaða hætti samráð stofnana Akureyrarbæjar og eldri borgara verði háttað
- Verðlagningu þjónustu
- Húsnæðismála
- Heimaþjónustu

Þar sem umfang aðgerðaráætlunin var talið það stórt að ekki var tími til að ráðast í heildstæða stefnu í málefnum eldri borgara og þá sérstaklega húsnæðismála og málefnum heimaþjónustu er hér einungis um fyrsta hluta aðgerðaráætlunarinn að ræða. Fyrsti hluti nær fyrst og fremst til heilsueflingar, félagsstarfs og upplýsingagjafar en að öðru leiti telur aðgerðaráætlunin mið af óskum bæjarstjórnar Akureyrar.

Hópurinn fundaði samtals sjö sinnum auk nokkurra smærri vinnufunda. Var lögð áhersla á að vinnan innan hópsins færi fram með samstarfi við hagsmunaaðila. Auk þess leitaði hópurinn ráða hjá Ingibjörgu Isaksen og Halldóri Sigurði Guðmundssyni til að nýta þeirra þekkingu á sviðinu. Aðgerðaráætlunin er sett fram til eins árs eða út árið 2022 þannig að bæjarstjórn Akureyrar geti haft hana til hliðsjónar við fjárhagsáætlun ársins 2022. Nokkrar aðgerðir eru þegar komnar til framkvæmda við birtingu áætlunarinnar (október 2020) en aðrar fjárfrekari munu koma til aðgerða eftir því sem bæjarstjórn samþykkir.

Aðgerðaráætlun fyrir eldra fólk á Akureyri 2021 – 2022

1. hluti, heilsuefling, félagsstarf og upplýsingagjöf

Hvað: Akureyrarbær kanni möguleikana á að verða aldursvænt samfélag

Hvernig: Undirbúningur verði hafin á að Akureyrarbær sækji um að verða aldursvænt samfélag.

Hvenær: Frá og með haustinu 2021.

Mælikvarði: Könnun verði lokið vorið 2022

Ábyrgðaraðilar: Sviðsstjóri Velferðarsviðs/Sviðsstjóri Fræðslu-og lýðheilsusviðs

Samstarfsaðilar: Aðrir sviðsstjórar, EBAK og Öldungaráð

Kostnaður: Enginn fyrirsjáanlegur kostnaður.

Hvað: Félagsmiðstöðvar fólksins verði heilsueflandi félagsmiðstöðvar

Hvernig: Félagsmiðstöðvar fólksins bjóði upp á fjölbreytta heilsutengda afþreyingu með virkri þátttöku notenda allt árið um kring og standi reglulega fyrir fræðslufyrirlestrum um heilsu og matarræði í samstarfi við fræðslunefnd *Félags eldri borgara á Akureyri*.

Hvenær: Frá og með haustinu 2021

Mælikvarði: Fjöldi þátttakenda

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður tómsfundamála

Samstarfsaðilar: EBAK

Kostnaðarmat: 2.000.000

Hvað: „Virk efri ár“

Hvernig: Farið verði í samstarf við Íþróttafélög á Akureyri í anda „Virgni og vellíðan“ í Kópavogi og kannað verði með samstarf við Heilsugæsluna á Akureyri og Háskólann á Akureyri. Verkefninu er ætlað að auka við stuðning við íþróttastarf eldra fólks og fjölga í hópi eldra fólks sem stundar heilsurækt við hæfi. Yrði það gert með því að fjölga framboð námskeiða fyrir eldri fólk í samstarfi við íþróttafélög bæjarins sem og að niðurgreiða þátttöku eldra fólks að þeim.

Hvenær: Undirbúningsvinna hæfist frá og með haustinu 2021

Mælikvarði: Fjöldi þátttakenda í verkefninu.

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður íþróttamála, forstöðumaður tómsfundamála og Félag eldri borgara á Akureyri

Kostnaður: Enginn aukakostnaður á árinu 2021 vegna undirbúnings verkefnisins (vegna styrks frá ríkinu). Athuga hvort hægt verður að sækja styrki fyrir verkefninu. Áætlaður kostnaður er 16 milljónir á árinu 2022.

Hvað: Hreystitæki fyrir fullorðna

Hvernig: Sett verði upp á tveimur stöðum í bænum hreystitæki. Byrjað verði á a.m.k. þremur tækjum á hvorum stað eða samtals sex tæki.

Hvenær: Sumarið 2022

Mælikvarði: Að hreyfitækin verði komin í notkun haustið 2022.

Ábyrgðaraðilar: Umhverfis- og mannvirkjasvið.

Samstarfsaðilar: EBAK og Öldungaráð

Kostnaður: 3,5 -5 milljónir

Hvað: Upplýsingar um framboð á heilsuefningu eldra fólks verði aðgengilegt á heimasíðu

Akureyrarbæjar

Hvernig: Tekið verði saman framboð heilsuefningar sem stendur til boða á vefsvæði Akureyrar, þar sem Akureyrarbær og einkaaðilar hafa tækifæri til að auglýsa hvað er í boði.

Hvenær: Sumarið 2022

Mælikvarði: Yfirfarið tvisvar sinnum á ári.

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður tómstundamála

Samstarfsaðilar: Vefstjóri heimasíðu Akureyrarbæjar, forstöðumaður íþróttamála auk vefstjóra

Kostnaður: Enginn útlagður kostnaður

Hvað: Félagsleg og andleg heilsuefning

Hvernig: Boðið verði upp á kynningar, dagskrár og heimsóknir og ferðir á söfn á Akureyri í samvinnu við félagsmiðstöðvar og Félag eldri borgara.

Hvenær: Fyrstu viðburðir verði fyrir lok árs 2021

Mælikvarði: Fjórir viðburði á ári

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður tómstundamála í samvinnu við forstöðustöðumenn safna.

Kostnaður: Enginn fyrirsjáanlegur kostnaður

Hvað: Betri næring fyrir eldra fólk

Hvernig: Innihaldslýsingar verði fyrir alla matsseðla þar sem merktir verði þekktir ofnæmisvalda á heimsendum mat og þeim mat sem boðið er upp á í félagsmiðstöðvum. Boðið verði upp á fræðsla um næringu eldra fólks.

Hvenær: Janúar 2022

Mælikvarði: Innihaldslýsingar verði á matsseðlum og fræðsla um næringu eldri fólks verði haldin endurgjaldslaust 1-2x á ári.

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður í heimaþjónustu og forstöðumaður tómstundamála

Kostnaður: Enginn fyrirsjáanlegur kostnaður en gæti leitt til óbeins kostnaðar

Hvað: Hádegismatur í félagsmiðstöðvum verði betur auglýstur og kannað möguleikann á að draga úr kostnaði

Hvernig: Vakin verði athygli á að hægt sé að kaupa sér mat í félagsmiðstöðvum. Farið verði í auglýsingaráttak á netmiðlum, heimasíðu og í bæklingnum. Skoðað verði að fara í stærra sameiginlegt útboð þannig að hægt sé að lækka verð til neytenda.

Hvenær: Janúar 2022

Mælikvarði: Fjöldi þeirra sem mæta í mat í hádeginu í Sölku og Birtu

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður tómstundamála

Samstarfsaðilar: Fjársýslusvið og velferðarsvið

Kostnaður: Enginn útlagður kostnaður

Hvað: Markvisst verði tekið á móti nýjum gestum félagsmiðstöðvanna með aukinni fræðslu

Hvernig: Unnið verði eftir verklagi við móttöku nýrra gesta þar sem beitt verði jafningafræðslu og jafningjastuðningi. Sér tími í hverri viku þar sem nýliðar hafi kost á að fá fræðslu um starfsemina. Auglýst verði sérstaklega í dagskránni tvisvar sinnum á ári kynning fyrir nýjum gestum með það að markmiði að auka virkni og rjúfa einangrun.

Hvenær: Verkefni hafið fyrir lok árs 2021

Mælikvarði: Auka þátttöku í félagsmiðstöðvunum fólksins

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður tómstundamála

Kostnaður: 100.000 kr.

Hvað: Endurbætur á heimsíðu Akureyrarbæjar www.akureyri.is

Hvernig: Haldið verði áfram endurbótum og undirsíður v. þjónustu við aldraða gerðar skilmerkilegri og myndrænni

Hvenær: Frá og með hausti 2021

Mælikvarði: Hlutfall undirsíðna sem hefur verið lagfærður og myndskreyttur

Ábyrgðaraðilar: Vefstjóri viðkomandi sviðsstjórar

Samstarfsaðilar: Forstöðumenn í samvinnu við öldungaráð.

Kostnaður: Enginn útlagður kostnaður

Hvað: Upplýsingar um þjónustu við eldra fólk verði hægt að fá á einum stað

Hvernig: Allar upplýsingar verði hægt að nálgast í þjónustuanddyri og í einu símanúmeri

Hvenær: Fyrir desember 2021 ?

Mælikvarði: Þjónustan metin í samstarfi við öldungaráð

Ábyrgðaraðilar: Sviðsstjóri þjónustu-og skipulagssviðs.

Samstarfsaðilar: Aðrir sviðsstjórar

Kostnaður: Enginn útlagður kostnaður

Hvað: Upplýsingablöð

Hvernig: Upplýsingablöð fyrir eldri borgara verði gefin út

Hvenær: Vor 2022

Mælikvarði: Farið verði yfir útgáfu blaðanna 1x á ári

Ábyrgðaraðilar: Sviðsstjóri velferðarsviðs í samráði við öldungaráð

Kostnaður: 200.000 kr.

Hvað: Heilsuefning í heimaþjónustu

Hvernig: Fagmaður verði ráðinn inn í heimaþjónustu til að sjá um heilsuefningu fyrir eldra fólk sem býr heima og kemst ekki til að sækja almennt félagsstarf og heilsuefningu

Hvenær: Frá og með hausti 2022

Ábyrgðaraðilar: Forstöðumaður heimaþjónustu A

Kostnaður: 2.000.000 kr.

Eftir í næsta áfanga:

Heimaþjónusta og samhæfing við aðra þjónustu.

Húsnæðismál og búseta eldra fólks (þar með talin skipulagsmál)

Samgöngur – strætó, ferliþjónusta, frístundaakstur

Verðlagning þjónustu

(Upplýsingasöfnun og kannanir)